

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KBO/2011/292

BETREFT: vermelding van de schepen van onderwijs in de communicatie van de school

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 22 augustus 2011

1.2 Vraagsteller

[X], directeur van de Gemeentelijke Basisschool te [Z]

1.3 CZB

Op 22 augustus 2011 ontvangt het secretariaat van de Commissie een e-mail met twee informatieve vragen.

Op 24 augustus wordt verzoeker per e-mail meegedeeld dat de vraag op de eerstvolgende zitting aan de Commissie zal voorgelegd worden en worden hem een aantal bijkomende inlichtingen gevraagd.

Op 29 augustus bezorgt verzoeker bijkomende inlichtingen en zegt niet aanwezig te zullen zijn op de zitting. Bij e-mail van 30 augustus wordt nog naar een mailbericht gevraagd waarop hij op 31 augustus antwoordt.

Bij e-mail van 1 september 2011 wordt aan verzoeker uitleg gevraagd bij de e-mail van 30 augustus en wordt nog om een ander bewijsstuk gevraagd. Bij e-mail van 5 september geeft verzoeker de gevraagde uitleg en kondigt aan het bewijsstuk op te sporen. Gelet op het ontbreken daarvan, wordt de behandeling van de vraag tijdens de zitting van 19 september uitgesteld naar de zitting van 7 november 2011. Omdat het antwoord uitblijft wordt bij e-mail van 21 oktober 2011 aan de vraag herinnerd .

2. INHOUD van de VRAAG

De verzoeker is directeur van één van de twee gemeentescholen gelegen te [Z] die fusioneren op 1 september 2011. Naar aanleiding van de fusie werd op vraag van de ouderraad door de directie een folder samengesteld waarin het nieuwe schoolteam werd voorgesteld. Deze folder werd op het einde van het schooljaar meegegeven met de ouders om hen vertrouwd te maken met de gezichten van de leerkrachten van de andere school. Elk personeelslid werd kort voorgesteld, met een foto.

De directeur en de adjunct-directeur van de school ontvingen toen een e-mail van de schepen van onderwijs, waarin deze zijn ongenoegen uit over het feit dat zijn foto niet in de folder stond. De verzoeker vraagt of de schepen van onderwijs het recht heeft om dit te vragen.

Een tweede vraag volgt uit de opdracht die de directie van het gemeentebestuur zou gekregen hebben om op elke uitnodiging of publicatie die verstuurd wordt, de naam van de schepen van onderwijs te vermelden. Het gaat om uitnodigingen voor eetfeesten van de school, schoolfeest, uitnodiging voor boekenbeurs van de school, e.d. De verzoeker wil weten of dit wettelijk is en wenst de ouderraad op de hoogte te brengen van het standpunt van de Commissie.

3. ZITTING COMMISSIE

3.1 Datum en uur: 19 september 2011 en in voortzetting op 7 november om 13.30 uur.

3.2 Kamer: Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur, zoals gewijzigd, als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Walter Cools, Hilde Timmermans, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

/

3.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 51.

§ 1. Een schoolbestuur mag informatie verstrekken over het eigen opvoedings- en onderwijsaanbod, maar het mag geen oneerlijke concurrentie voeren.

§ 2. Er mag in de school geen politieke propaganda gevoerd worden en er mogen geen politieke activiteiten worden georganiseerd.]²

§ 2bis. In afwijking van § 2 kunnen politieke activiteiten in de school worden toegelaten buiten de periodes waarin er schoolactiviteiten zijn en buiten de periode van 90 dagen voorafgaand aan een verkiezing. Personeelsleden en leerlingen worden niet gevraagd of aangezet om aan deze activiteiten deel te nemen. Het schoolbestuur kan niet betrokken worden bij de organisatie van een politieke activiteit en houdt rekening met het beginsel van gelijke behandeling bij de toepassing van deze bepaling.

Onder politieke activiteiten wordt hier verstaan alle activiteiten die worden georganiseerd door politieke partijen of politieke mandatarissen van politieke partijen, waarvan de standpunten en gedragingen niet in strijd zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

.....

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

4.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.3 Advies

4.3.1 Algemeen

Politieke propaganda en politieke activiteiten in een school zijn verboden.

Op dat decretaal verbod van politieke propaganda en activiteiten werd met het decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs XXI in een afwijking voorzien. Sinds 1 september 2011 zijn politieke activiteiten in de school toegelaten buiten de periodes waarin er schoolactiviteiten zijn en buiten de periode van 90 dagen voorafgaand aan een verkiezing. Onder politieke activiteiten wordt verstaan alle activiteiten die worden georganiseerd door politieke partijen of politieke mandatarissen van politieke partijen, waarvan de standpunten en gedragingen niet in strijd zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

De versoepeling van het verbod geldt dus enkel ten aanzien van politieke activiteiten die in een school plaatsvinden buiten de periodes van de schoolactiviteiten en buiten de periode van 90 dagen voorafgaand aan de verkiezingen.

De Commissie zorgvuldig bestuur stelt vast dat het principe dat politieke propaganda en politieke activiteiten in een school niet toegelaten zijn, gehandhaafd blijft. De wetgever heeft een breed verbod op het oog gehad omdat het de bedoeling is dat het onderwijs in alle gevallen neutraal zou zijn ten aanzien van elke politieke activiteit. Ook een activiteit die geen politieke inhoud heeft, kan door de context waarin die wordt georganiseerd, moeten worden beschouwd als promotie voor een bepaalde politieke strekking of partij en dus als verboden politieke propaganda.

Het breed verbod op politieke activiteiten geldt ten aanzien van het schoolbestuur en de verschillende instanties binnen de school. Politieke propaganda en politieke activiteiten in de onderwijsinstellingen tijdens de schooluren, door welke persoon of instantie dan ook en ongeacht voor wie bestemd, zijn verboden.

Leerlingen, ouders en personeel kunnen niet via de school benaderd worden met informatie of gadgets die als propaganda voor of tegen een politieke partij moeten worden beschouwd.

4.3.2 Toepassing

De e-mail van de schepen van onderwijs die de verzoeker ter staving van zijn eerste vraag naderhand aan het secretariaat bezorgde, bevat volgende tekst: *“Krijg toevallig de folder te zien met onder meer een foto van [Y] die is meegegeven met de leerlingen. Misschien had de schepen van onderwijs daar ook wel bij gemogen. Die moet er toch niet alleen zijn om de problemen op te lossen, geld te zoeken,!!!! Gelieve daar in het vervolg aandacht voor te*

hebben en mij dergelijke zaken voor goedkeuring voor te leggen.”

Uit dit bericht blijkt dat het volgens de schepen wenselijk ware geweest hem te vermelden in de folder voor de ouders waarin het nieuwe schoolteam wordt voorgesteld. De Commissie merkt op dat de hoedanigheid van schoolbestuur berust bij het College van burgemeester en schepenen; er is in dat verband geen sprake van een persoonlijke bevoegdheid van de schepen van onderwijs. Vanzelfsprekend vormt deze schepen inzake onderwijsaangelegenheden wel het aanspreekpunt binnen het college en treedt hij naar de scholen en andere betrokkenen op als de vertegenwoordiger ervan. Het komt de Commissie dan ook niet onlogisch voor dat gevraagd wordt om de naam van de schepen, eventueel met foto, te vermelden in een folder die bij de ouders verspreid wordt naar aanleiding van de fusie van twee gemeentescholen. In zoverre het gaat om een loutere vermelding van de naam, eventueel met foto, waartoe “verzocht” wordt in de voorgelegde e-mail, en dit in het kader van een publicatie van een schoolbrochure waarbij, naar aanleiding van een reorganisatie van het scholenaanbod van de gemeente, een schoolteam wordt voorgesteld zoals in casu, kan er volgens de Commissie geen sprake zijn van politieke propaganda. Verder acht de Commissie het ook denkbaar dat de schepen van onderwijs, die het schoolbestuur in onderwijsaangelegenheden vertegenwoordigt, als verantwoordelijke uitgever op de schoolbrochure wordt vermeld.

De Commissie is anderzijds van oordeel dat de schoolverantwoordelijken de vrijheid moeten behouden om voor de courante zaken autonoom met de ouders te communiceren, zonder vermelding van de naam van de schepen. De verzoeker toont, niettegenstaande een herhaalde vraag van de Commissie, nergens aan dat het gemeentebestuur, zoals in de tweede vraag wordt voorgehouden, de opdracht zou hebben gegeven de naam van de schepen van onderwijs bij om het even welke uitnodiging of publicatie te vermelden. De in de vraag besloten implicatie dat er hier sprake zou kunnen zijn van een ontoelaatbare politieke activiteit is daardoor voor de Commissie in het concrete geval zonder voorwerp.

4.3.3 De Commissie komt tot volgend advies

Het komt de Commissie niet onredelijk voor de naam en de foto van de schepen van onderwijs, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van het schoolbestuur, op te nemen in een folder die aan de ouders wordt bezorgd naar aanleiding van de fusie van twee gemeentescholen en waarin het nieuwe schoolteam wordt voorgesteld. In deze context kan het het louter vermelden van de naam en een foto volgens de Commissie niet als politieke propaganda worden beschouwd. Anderzijds toont de verzoeker niet aan dat het schoolbestuur de vrijheid van de schoolverantwoordelijken zou hebben willen beperken om over de courante schoolaangelegenheden autonoom met de ouders te communiceren.

Brussel, 7 november 2011

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter